

International JOURNAL of SOCIAL and HUMANITIES SCIENCES RESEARCH (JSHSR)

Uluslararası Sosyal ve Beşeri Bilimler Araştırma Dergisi

Received/Makale Geliş 08.01.2023
Published /Yayınlanma 20.03.2023
Volume/Issue (Cilt/Sayı)-ss/pp 10(93), 562-565

<http://dx.doi.org/10.26450/jshsr.3509>
Research Article
ISSN: 2459-1149

 Dr. Öğr. Üyesi Elif SABANCI POLAT

 <https://orcid.org/0000-0002-1550-483X>

 Üsküdar Üniversitesi, İletişim Fakültesi, Çizgi Film ve Animasyon Bölümü, İstanbul / TÜRKİYE

MASAL ANLATIMLARINDA ANİMASYON KULLANIMI

USE OF ANIMATION IN TALE TELLING

ÖZET

Masalların ilginç, hayalperest, eğlenceli, öğrenmeli dünyalarında gezinmeyen olmamıştır. Çocukluğumuzun ve şu anki bizi biz yapan tüm değerlerin öğrenildiği alanlardır. Teknolojinin gelişmesi ile birlikte kitaplardaki durağanlıktan çıkarak animasyon ile hareketlenerek sinema, televizyon ve internet gibi çeşitli mecralarda karşımıza çıkmaktadır. Çocukların oyalanması ya da yemek yemelerinde yardımcı olması için video açma ihtiyacı olduğunda karşımıza çıkan içerik üreticisinin yeterli olmadığı görülmektedir. Bu araştırma kapsamında da YouTube üzerinde masal anlatımı ile ilgili içerikler incelendiğinde üç kanalın üst sıralarda yer aldığı görülmektedir. Bu içeriklerin üretiminde animasyonun temel prensiplerine ne kadar önem verdikleri incelenmiştir. İçerik üreticilerinin ürettiği içerikler animasyon anlamında daha da geliştirilmeli ve sayılarının daha da artması sağlanmalıdır. Araştırma kapsamında incelenen videolardan birinin gerçek dışı çizimi ve hareketsiz sadece yavaşça ileri geri olarak hazırlanması izlenme sayısının diğer iki videoya göre daha geride kalmasına sebep olduğu görülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Animasyon, Masal, İki Boyutlu Animasyon.

ABSTRACT

There has been no one who has not navigated the interesting, dreamy, fun, learning worlds of fairy tales. They are the areas where our childhood and all the values that make us who we are today are learned. With the development of technology, the tales that move out of the stagnation in the books and move with animation appear in various media such as cinema, television and the internet. When there is a need to open a video for children to keep busy or to help them eat, it seems that the content producer that we come across is not enough. Within the scope of this research, when the content related to storytelling on YouTube is examined, it is seen that three channels are at the top. It has been examined how much importance they give to the basic principles of animation in the production of these contents. Content produced by content producers should be further developed in terms of animation and their number should be increased. It is seen that the unrealistic drawing of one of the videos examined within the scope of the research and its motionless preparation only slowly back and forth cause the number of views to be behind compared to the other two videos.

Keywords: Animation, Fairy Tale, Two-Dimensional Animation.

1. GİRİŞ

Mağara duvarlarında ilk örneklerine rastladığımız çizimler ile hareketi anlama ve bunu yansıtmaya çalışmaları ile başlayan serüven günümüzde çeşitli alanlar içerisinde de kendine yer bulmuştur. Animasyonun genel olarak anlamına baktığımızda, tek tek resimleri veya hareketsiz cisimleri gösterim sırasında hareket duygusu verebilecek bir biçimde düzenleme ve filme aktarma işi olarak tanımlayan Türk Dil Kurumu'nun (TDK, t.y.) belirttiği gibi animasyon bir canlandırma işi olmaktadır.

Animasyon, kelime anlamı Latince ruh olan "anima" kelimesinden türetilmiştir. Animatör tarafından kâğıt üzerine tasarlanan çizimlerin canlandırılması, bir ruh katılmasıdır. Çizimlerin, nesnelerin, fotoğrafların arka arkaya hızlı bir şekilde gösterilmesi ile elde edilen hareketli bir görüntü türüdür. Nesnelerin hareketli ya da canlı olarak algılanmalarını sağlayan bir illüzyon sanatı olarak da adlandırılmaktadır (Meriç, 2013; Göktepe, 2015: 53). Bu hareketin gözde yanılması ile hareketi algılamaktayız.

Animasyon üretimi için birçok farklı teknik kullanılmaktadır. Geleneksel yöntemlerle yapılabileceği gibi dijital ve bilgisayar ile üretimi sağlayacak programlar yazılımlarla da üretilmektedir. 2 boyutlu ya da 3 boyutlu olarak hazırlanan her bir animasyon insanlar üzerinde farklı etkilere sahiptir.

Günümüzde çoğu yerde karşımıza çıkmaktadır. Animasyonun görülebileceği yerler; televizyon dizileri, televizyon reklamları, online veya festivallerde izlenebilecek kısa metrajlı çalışmalar, oyunlar, disiplinler arası performans çalışmaları, enstalasyonlar, tıp ve adli gibi bilimsel alanlarda araştırma ve eğitim uygulamaları, askeri eğitim programlarında kullanılan yazılımlardır (Furniss, 2013: 22).

Animasyon sektörünün ülkemizdeki gelişimi hakkında da yapılmış çeşitli araştırmalar mevcuttur (Türker, 2011; Göktepe, 2015; Bursa Eskişehir Bilecik Kalkınma Ajansı [BEBKA], 2017; BEBKA, 2018). Bu araştırmalar da göstermektedir ki ülkemizde de animasyon kullanımı günden güne yaygınlaşmaktadır. Çocuklara yönelik hazırlanan YouTube içeriklerindeki artış da dikkat çekmektedir.

Günümüz bebeklerinin ve çocuklarının her an her yerde videolar, animasyonlar izletilerek sakinleştirildiği, annelerin yemek yedirmeleri dikkat çekmektedir. Animasyonların hazırlanmasına masalların da konu olduğunu görmekteyiz. Hareketsiz çizim haldeki karakterler ve olaylar hareketlendirilerek daha dikkat çekici ve anlaşılır hale getirilmektedir.

Bu araştırma kapsamında YouTube içerisinde yer alan Türkçe masal kanallarının hazırlamış olduğu masallar incelenmektedir. Animasyonların hazırlanmasında animasyonun temel prensiplerine ne kadar dikkat etmektedir.

YouTube arama bölümünde “masal anlatımı” yazıldığında karşımıza çıkan videolar aracılığı ile bu videoları hazırlayan kanalların listesi oluşturuldu. Çıkan sonuç doğrultusunda “Türkçe Masallar”, “Adisebaba Masal” ve “Mor Elma Yayıncılık” arama sonucu üst sıralarda yer aldıkları için araştırma kapsamında seçilmektedir. Bu kanalların hazırladığı birer video rast gele olarak seçilerek analiz edilmektedir.

1.1. Türkçe Masallar “Pinokyo”

2019 yılında YouTube’a katılan Türkçe Masallar birçok masalın animasyonu ile çocuklara keyifli zamanlar yaşatmaktadır. Kanal içerisinde iki boyutlu hazırlanmış animasyon videoları bulunmaktadır.

Türkçe Masallar – Turkish Fairy Tales kanalında hazırlanan “Pinokyo” masalının 3 Aralık 2019 tarihinde yüklenerek 14.213.024 görüntülemeye ulaştığı görülmektedir.

Resim 1. Pinokyo Adlı Videodan Bir Kesit, **Kaynak:** URL 1

İki boyutlu olarak Adisebaba tarafından hazırlanan Pinokyo masalının anlatıldığı bu video 13 dakikalık bir süreye sahiptir. Pinokyo’nun 24 Haziran 2016 yılında Adisebaba Masal kanalında yayınlanmaya başladığı görülmektedir. Pinokyo’nun bir odundan kukla olması ve canlı bir kukla olarak sonrasında yaşananların anlatıldığı masal, bu video ile hareketli olarak daha ilgi çekici ve merak uyandırıcı bir hale getirilmektedir. Masal anlatıcılarının sesi kullanılarak masalın anlatıldığı ve karakterlerin seslendirildiği görülmektedir. Karakterlerin hareketleri ve seslendirilirken hazırlanan ağız hareketleri videonun heyecanlı bir şekilde izlenmesini sağlamaktadır.

1.2. Adisebaba Masal “Çirkin Ördek Yavrusu”

2013 yılında YouTube’a katılan Adisebaba Masal birçok masal ve çocuk şarkıları animasyonu ile çocuklara keyifli zamanlar yaşatmaktadır. Kanal içerisinde iki boyutlu hazırlanmış animasyon videoları bulunmaktadır.

Resim 2. Çirkin Ördek Yavrusu Adlı Videodan Bir Kesit, **Kaynak:** URL 2

Adisebaba Masal kanalında hazırlanan “Çirkin Ördek Yavrusu” masalının 24 Ocak 2021 tarihinde yüklenerek 3.860.663 görüntülemeye ulaştığı görülmektedir.

Pinokyo masalı için hazırlanan video gibi Çirkin Ördek Yavrusu masalının videosu da iki boyutlu animasyon tekniği ile hazırlanmış 9 dakikalık bir animasyondur. Bu videoda da masal anlatıcısı kullanılarak masal anlatılmakta ve karakterler seslendirilmektedir. Kullanılan müzikler ile de masalın iyi ve kötü olayları anlaşılacaktır.

Masal kitabının durağan haline karşılık olayların hareketlendirilmesi insanda merak ve heyecan duygularını uyandırmaktadır. Masal kitabında bu hareketlerle verilen olaylar olmadığı için insanların hayal gücünü geliştirmektedir. Küçük ördeklerin hepsi birbirine benzerken çirkin ördek büyüdüğünde diğer kuğuların yanında yine farklı ve daha güzel ifade edilmiş. Çirkin olarak başlayan hikayesi güzel olarak son bulmaktadır.

1.3. Mor Elma Yayıncılık “Mızımız Sinek”

2018 yılında YouTube’a katılan Türkçe Masallar çocuklar için eğitici, öğretici ve eğlenceli içerikler hazırlayan bir yayın evidir. Kanal içerisinde iki boyutlu hazırlanmış animasyon videoları bulunmaktadır.

Resim 3. Mızımız Sinek Adlı Videodan Bir Kesit, **Kaynak:** URL 3

Mor Elma Yayıncılık kanalında hazırlanan “Mızımız Sinek” masalının 14 Aralık 2020 tarihinde yüklenerek 709.938 görüntülemeye ulaştığı görülmektedir.

Mızımız Sinek, iki boyutlu illüstrasyonun yakınlştırılması ve uzaklaştırılması ile hazırlanmış 3 dakika 57 saniyelik bir animasyon videodur. Masal anlatıcısı ile masal anlatılmaktadır. Karakterlerin konuşturulmasında da yine masal anlatıcısı konuşurken ağızlarında herhangi bir hareket olmamaktadır. Annesini dinlemeyip inatlaşan mızımız sineğin maceralarının anlatıldığı bu masalda hareket olmaması rağmen izlemek yine de keyifli olmaktadır. Anlatım ve seslerin uygun kullanımı ile video izlenme isteği uyandırmaktadır. Sineklerin görselleştirilmesinde kuşta olduğu gibi daha gerçekçi bir çizim ile yapılabilirdi.

2. SONUÇ

Çocukların eğlenceli vakit geçirmesini sağlayan bu animasyonlar ister hareketli olsun ister durağan insanların yine de keyifli vakit geçirmesini sağlamaktadır. Kısa süreli olarak hazırlanan bu videolarda animasyon prensiplerinin çok dikkate alınmadığı gözlenmektedir. Mızımız Sinek’in sesli masal yerine animasyon olarak hazırlanması daha fazla izlenmesini sağlayabilirdi. Çünkü çocukların dikkatini uzun süre üzerinde tutmak istiyorsa hareketli figürler ve olaylar olması gerekmektedir. Çocuklara zarar vermeyen eğlenme amacı taşıyan bu tür animasyonlar daha da yaygınlaştırılmalıdır. Bu animasyonların çocuklar üzerindeki etkisinin incelenmesi için anket ya da gözlem uygulamaları da ihmal edilmemelidir.

İçerik üreticilerinin ürettiği içerikler animasyon anlamında daha da geliştirilmesi ve sayılarının daha da artması sağlanmalıdır. Araştırma kapsamında incelenen videolardan Mızımız Sinek için sineklerin gerçek dışı çizimi ve hareketsiz sadece yavaşça ileri geri olarak hazırlanması izlenme sayısının diğer iki videoya göre daha geride kalmasına sebep olan nedenlerden biri olduğu söylenebilir.

KAYNAKÇA

Furniss, M. (2013). *Animasyon'un Kutsal Kitabı*. İzmir: Karakalem Kitabevi Yayınları.

Göktepe, E. (2015). *Geçmişten Günümüze Hareketli Görüntü ve Türkiye’de Animasyonun Gelişimi*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Ticaret Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

Meriç, Ö. (2013). Avatar Son Hava Bükücü: Animasyon Serileri ve Yaratıcılık Üzerine Bir İnceleme. *Erciyes İletişim Dergisi*, 3(2), 2-12.

Türker, H. İ. (2011). Canlandırmanın Tarihçesi ve Türk Canlandırma Sanatı. *İnönü Üniversitesi Sanat ve Tasarım Dergisi*, 1(2), 227-241.

Bursa Eskişehir Bilecik Kalkınma Ajansı [BEBKA] (2017). https://bebka.org.tr/wp-content/uploads/2021/07/bebka-animasyon-sektor-raporu-2017_1568970408.pdf (Erişim Tarihi, 01.01.2023).

Bursa Eskişehir Bilecik Kalkınma Ajansı [BEBKA] (2018). <https://bebka.org.tr/wp-content/uploads/2021/07/Animasyon-Sekto%CC%88ru%CC%88-Raporu-2018.pdf> (Erişim Tarihi, 02.01.2023).

Türk Dil Kurumu [TDK] (t.y.).<https://sozluk.gov.tr/> (Erişim Tarihi, 04.01.2023).

URL 1 <https://www.youtube.com/watch?v=jZiJtbFzO3I> (Erişim Tarihi, 04.01.2023).

URL 2 <https://www.youtube.com/watch?v=44MsdO8RQ4g> (Erişim Tarihi, 04.01.2023).

URL 3 <https://www.youtube.com/watch?v=WqPM1E7jUMg> (Erişim Tarihi, 04.01.2023).